

T157737

ศรินยา โทณสุกumar : การออกแบบพระเมรุมาศพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (THE DESIGN OF ROYAL CREMATORIUM OF KING RAMA 7) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. ประเวศ ลิ้มปรีงษ์ และ รองศาสตราจารย์อนุวิทย์ เจริญศุภกุล. 253 หน้า. ISBN 974-464-008-1

การศึกษาพระเมรุมาศที่ผ่านมา พบว่ามีคติสัญลักษณ์ อันเกี่ยวเนื่องกับฐานะขององค์พระมหากษัตริย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับทั้งทางพุทธและพราหมณ์ กล่าวคือฐานะการเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ พระเจ้าธรรมิกราช พระอินทราธิราช พระนารายณ์อวตาร หน่อพุทธางกูร หรือเทพอื่นๆ อันประทับอยู่ในปราสาทบนภูเขา ก่อให้เกิดรูปแบบของพระเมรุมาศซึ่งมีลักษณะเดียวกัน พระเมรุมาศสมัยอยุธยาเป็นช่วงของการทำพระเมรุมาศเต็มตำราแบบโบราณ พระเมรุมาศพระมหากษัตริย์เป็นพระเมรุใหญ่ สร้างบนภูเขาจำลอง เดิมทำเป็นยอดปราสาท ต่อมาทำยอดปราสาท ภายในบรรจุพระเมรุทอง เป็นเมรุบุษบกพิมาน แล้วจึงตั้งจิตกาธานข้างในพระเมรุทองอีกชั้นหนึ่ง มามีการเปลี่ยนแปลงในพระเมรุมาศรัชกาลที่ 5 ซึ่งตัดทอนพระเมรุปราสาท ทำเพียงพระเมรุบุษบกทอง แล้วตั้งจิตกาธานข้างใน อันเป็นรูปแบบที่สืบเนื่องต่อมาในงานพระเมรุมาศรัชกาลที่ 6 และพระเมรุมาศรัชกาลที่ 8

การทดลองนำเอาเราคาดคิดมาใช้วิเคราะห์หาแผนภาพตัวแบบทางสถาปัตยกรรมของพระเมรุมาศพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 พบว่าสามารถสร้างแผนภาพตัวแบบได้โดยใช้ขนาดของจิตกาธานเป็นจุดเริ่มต้น ทำให้สามารถกำหนดจุดสำคัญและสัดส่วนของพระเมรุมาศ แล้วนำมาเป็นโครงร่างในการก่อรูปพระเมรุมาศทั้งในทางผังบริเวณ ผังพระเมรุมาศ และการขึ้นรูปตั้ง โดยใช้การแทนค่าความหมายของพระเมรุมาศบุษบก ซึ่งหมายถึง พระที่นั่งบุษบกในพระบรมมหาราชวัง นำเอาจินตภาพ (image) ของพระที่นั่งบุษบกมาลามาใช้เป็นจุดเริ่มต้นแนวความคิดเพื่อสร้างรูปอาคาร และใช้การสื่อสัญลักษณ์เป็นการประดับตกแต่งโดยตัวพระเมรุมาศแสดงความเป็นพระที่นั่งแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวด้วยสัญลักษณ์แทนพระองค์ในหลายรูปแบบ เช่นเดียวกับอาคารหลังอื่นๆที่ใช้หน้าบันเป็นพื้นที่แสดงสัญลักษณ์ โดยคำนึงถึงระเบียบและความงามทางสถาปัตยกรรมไทย

การใช้วิธีการออกแบบพระเมรุมาศด้วยระบบวิธีระชาคณิตเช่นนี้ เป็นวิธีการที่ผู้ศึกษาเลือกนำมาใช้เพื่อทดลองออกแบบพระเมรุมาศพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเท่านั้น มิใช่วิธีการศึกษาที่ช่างไทยถือปฏิบัติกัน แต่กระนั้นก็ได้ทราบถึงระบบสัดส่วนของพระเมรุมาศรัชกาลที่ 6 ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นโครงร่างในการออกแบบพระเมรุมาศได้ อย่างไรก็ตามแผนภาพตัวแบบที่เกิดขึ้นนี้ ก็อาจเป็นข้อจำกัดของการสร้างสรรค์งานออกแบบพระเมรุมาศได้เช่นเดียวกัน.

TE157737

SARINYA TONASUKUMARN : THE DESIGN OF ROYAL CREMATORIUM OF KING RAMA 7. THESIS ADVISORS : PRAVES LIMPARANGSEE, Ph.D., AND ASSO. PROF. ANUVIT CHARERNSUPKUL. 253 pp. ISBN 974 - 464 - 008 -1.

From review study of the Royal Crematorium (Phra Merumas) found the Kingship ideology involved in both Hinduism and Buddhism. The concept of Kingship including Cakravartin (The Great Emperor), Dhamaraja (Dhamikaraj), Indraraja (Indra Incarnation), Narai Avatana (Vishnu Incarnation), Nor Buddhangkul (Buddha Relation) and several gods mentioned the palaces of gods located on the highest mountain in heaven. As per Devaraja cult, the king was incarnated from gods refer to the creation of Royal crematorium form and represented as the palace of gods in heaven.

The Royal Crematorium during Ayutthaya period shown the perfect pattern as old manuscript mentioned. The Royal Crematorium was the biggest one located on the peak of replica mountain. Inside of the Royal Crematorium located Phra Meru Thong contained Jitkatan (the urn) inside. Later, during the reign of King Rama 5, The main Royal Crematorium Prasat wasn't built. The Royal Crematorium included only Phra Meru Thong to represent Jitkatan. This style maintained until present time.

This study aimed to present the geometry technique on the design of Royal Crematorium, architecture of King Rama 5. This theory shown the architecture scale that created from Jitkatan size and turned to be the design of architecture outline including the site plan, the plan and the elevation. Besides, the inspiration of architecture form came from the Image of Busabok Throne at the Grand Palace. Moreover, the decoration ornaments of the Royal Crematorium architecture shown the ideologies in symbols related to King Rama 7. For the surrounded buildings, the symbols presented on the pediment's decoration and the design based on traditional Thai architecture.

Lastly, This Geometry method mentioned only the experimental architecture design on the Royal Crematorium of King Rama 7, not the method of traditional Thai architect. Though this method was able to present the architecture form from the scale of King Rama 6's Royal Crematorium, the architecture drawing representation was quite limited on the creativity of design.